

Autoria: Germán Llerena i Mariona Espinet (UAB)

Objectius

- Aprendre Educació i Comunicació Ambiental des de l'acció social i professional en el marc de l'Economia Social i Solidària.
- Experimentar amb l'autogestió cooperativa en l'àmbit universitari.

Contextualització

L'experiència es situa en l'assignatura Educació i Comunicació Ambiental de 4rt curs del Grau de Ciències Ambientals de la UAB. S'ha proposat durant quatre anys a l'alumnat que formés una cooperativa per a gestionar uns encàrrecs professionals per part d'entitats socials i professorat de secundària.



Imagineu si comencéssim des de primer...

Imagem de Oleg Gamulinski en Pixabay

Activitats més rellevants i agents implicats:

El grup d'alumnes constitueix una cooperativa per respondre a 4 encàrrecs d'entitats socials i professorat de secundària de de Sant Cugat del Vallès.

Organització com a cooperativa: Assemblea i Comissions de treball: Dinamitzadora; Econòmica i "jurídica"; Cures; Avaluació.

A cada classe es dedica estona a l'autoorganització i a avançar en les tasques (mentre aprenen sobre aprendre a aprendre). Es dediquen unes classes a autoavaluar-se, per anar millorant (mentre aprenen sobre avaluació).

Les tasques:

Els i les estudiants reben propostes, escullen i realitzen encàrrecs per entitats socials de l'entorn (cooperatives de consum ecològic, associacions ecologistes, horts urbans...) i professorat de secundària. Per fer tasques / campanyes / projectes d'educació i comunicació ambiental per les seves famílies associades o alumnat. Coneixen corrents d'EA: fan una proposta educativa → Coneixen estructura didàctica (cicle d'aprenentatge): refan la proposta → l'apliquen al context real → l'avaluen

Hem fet recerca sobre el desenvolupament de l'experiència

En el marc del Seminari Educació & Decreixement de la UAB format per diferents investigadors i investigadores de l'àmbit Iberoamericà s'ha fet una investigació col.laborativa:

- S'ha demanat als grups que fessin narratives sobre l'experiència.
- S'han fet grups focals.
- Ens hem preguntat sobre aspectes com la relació entre actors de l'educació, sobre la perspectiva econòmica, etc.

Canvis i transformacions aconseguides

- El grup es planteja per primera vegada l'auto-avaluació, de manera que aprofundeix molt el sentit de fer-la.
- Viu molt el procés de gestió d'una cooperativa, aprenent a autoregular-se. L'alumnat no se sent sol i es compromet amb l'aprenentatge de tot el grup.
- Desenvolupen de manera pràctica i viscuda les competències professionals que necessiten, en contacte amb necessitats reals, amb un esperit d'empatia i compromís.
- El món de l'economia social i solidària els resulta un marc alternatiu al capitalisme viable per plantejar-se futurs professionals. Però els costa emmarcar-ho en el decreixement.

Conclusions

La cooperatives d'alumnes a les universitats tenen un potencial enorme que cal explorar. L'alumnat expressa que és diferent d'altres dinàmiques universitàries i els aporta coses noves. S'ajunten aquí els avantatges del treball en cooperatives i de l'Aprenentatge Servei. Les nostres universitats podrien ser laboratoris on experimentar formes alternatives d'organitzar-nos i relacionar-nos... i també convertir-se en universitats cooperatives...

Referències bibliogràfiques i més informació

Barbara Educació (2020). Marc metodològic Cooperatives d'alumnes Escolcoop [online]: <https://escolcoop.cooperatives.cat/>
 Puig, JM; Batlle, R; Bosch, C; Palos, J. (2006). Aprenentatge Servei, educar per la Ciutadania. Barcelona: Octaedro. [online]: <https://aprenentatgeservei.cat/>
 Espinet, M., Llerena, G., Freire, L., Ramos, L., & Massip, M. (2023). Cooperatives for learning in HE: Experiences of undergraduate students from EE. *TiHE*, 28(5), 1005-23.